

Közlemény

Velünk élő kultúrák: Örmények

Országos kulturális vetélkedő világi- és egyházi középiskolák tanulói részére

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület úgy határozott, hogy a Kárpát-medencei magyarörménység a 2015-ös esztendőben két kiemelkedően jelentős esemény kerek évfordulóját egy éven keresztül folyamatosan tartó rendezvény-sorozattal kívánja megünnepelni. Egyfelől az erdélyi örmények örmény katolikus hitre történő áttérését szervező és végrehajtó *Verzár Oxendiusz* (Oxendio Virziresco 1654-1715) erdélyi örmény katolikus püspök halálának 300. évfordulója, másfelől az Örmény Genocídium 100. évfordulója alkalmából meghirdeti és megszervezi az országos középiskolás tanulmányi versenyt. A verseny meghívásos módon a magyar egyházi- és világi középiskolák részére kerül megrendezésre.

Mindkét kerek évforduló sorsfordító volt a hazai történelmi örménység számára. Verzár Oxendiusz püspök örmény katolikus hitre térítése indította el az I. Apafi Mihály fejedelem által befogadott moldvai menekült örmények beilleszkedését új magyar hazájuk társadalmába, kultúrájába, amelynek eredményeként már 1848-49-es szabadságharc idején azt mondták őseinkről, hogy „Magyarabbak a magyarnál!”

Az Örmény Genocídium borzalmai elől Magyarországra menekültek tragédiáját eleink valamennyien átérezték és segítették őket minden erejükkel a beilleszkedésben. Szívesen vették, hogy a nálunk otthonra lelt örmények a feledésbe merült örmény nyelv és ősi örmény kultúra átadásával örmény kulturális identitásuk megmaradásához járulnak hozzá.

A verseny témái:

- Örményország földrajza és történelme, a független Örményország.
- Az örmény írásbeliség, az örmény nyelv.
- Az Örmény Genocídium.
- A magyarörmények történelme a honfoglalástól az „ezeregytornyú” Ani székesfővároson keresztül az erdélyi városokig és Budapestig.
- Az örmény vallás: Örmény katolikus, örmény apostoli (gregorián, ortodox), az örmény szakrális kultúrtörténet (Ecsmiadzin-Lemberg-Szamosújvár-Erzsébetváros-Gyergyószentmiklós-Csikszépvíz-Budapest-Bécs-Velence), az örmény kódexművészet.
- Magyarörmények az 1848-49-es szabadságharcban.
- A magyarhonai örmény családok genealógiája, vezeték és keresztnévek etimológiája.
- Magyarörmény írók, költők, irodalomtörténészek.
- Magyarörmény képző- és iparművészek.
- Magyarörmény zeneművészek, színművészek, egyéb művészek.
- Magyarörmény gasztronómia.

- Híres magyarörmények a történelemben, a társadalmi- és politikai életben, a magyar államvezetésben, közigazgatásban, hitéletben, gazdasági-, tudományos életben, sportban.
- Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tevékenysége, örmény nemzetiségi önkormányzatiság, magyarörmény közösségi élet Magyarországon és Erdélyben.
- *A döntő I-III. helyezett csapatok tagjai* utólag fogalmazványban beszámolnak a versenyről egy választott témában: „Gyökereim”, vagy „A verseny tanulságai számunkra”.

Az országos megkeresés során középiskolákat hívunk meg, amelyek 5-5 fős csapata és egy felkészítő tanár jelentkezését várjuk, akikhez eljuttatjuk a felkészítő anyagokat könyv, DVD, illetve online módon, amely anyagok a verseny végén a középiskola könyvtárában maradnak adományként.

A verseny online elődöntőből (2015. november második fele) és döntőből áll, amely Budapesten kerül megrendezésre 2016. március második felében.

A játékosan zajló döntő nyilvános, média jelenléttel, örmény kulturális műsorral és kiállítással, gasztronómiai bemutatóval. A verseny lényege, hogy a versenyzők által megismert ismereteket osszák meg a hallgatósággal, mindezt kötetlen formában, vidám hangulatban. A zsűri a helyszínen pontozza a csapatokat és eredményt hirdet.

A verseny I. helyezett csapatát és felkészítő tanárát Erdélybe visszük el 1 hétre, hogy megismerjék az erdélyi örmény városokat, templomaikat, közösségeiket. A II. helyezett csapattal Bécsbe utazunk egy napra a Mechitarista örmény katolikus szerzetesrend temploma, múzeuma meglátogatására. A III. helyezett Budapesten az Örmény Katolikus Lelkészség vendége lesz, amelynek során megismerik a templomot, múzeumot, a történelmi örmény közösséget.

A versenyben résztvevő valamennyi szereplő könyvjutalmat és oklevelet kap.

A program tervezett szakmai hatásai:

A vetélkedő remélt eredménye, hogy a tanulók megismerik a 350 évvel ezelőtt a Kárpát-medencébe menekült, mára már magyar anyanyelvű örmények több évezredes történetét, kultúráját, hitéletét; gyakorolják az önálló ismeretszerzést a speciális forrásanyagokból; tudatosul bennük, hogy a magyar kultúra milyen gazdag részskultúrákból (nemzetiségi kultúrák) áll össze, így az erdélyi örmény kultúrkincs is része; megismerik a hazai magyar anyanyelvű erdélyi örménység múltjában és jelenében a keresztény hit megtartó erejét; elmélyül bennük a magyarörménység – az azzal szorosán összefüggő határon túli magyarság - hozzánk tartozása, személyesen is megismerik közösségeit, múltját és jelenét; feltárul előttük a XX. század első, elhallgatott népirodásának, az Örmény Genocídiumnak hiteles története; megismerik a saját gyökereik ápolásának fontosságát; kreatívan alkalmazzák informatikai ismereteiket; a verseny referenciaként szolgálhat egy jövőbeni középiskolai *Nemzetiségi kultúrák* „tantárgy” bevezetéséhez.

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület